

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY-4100-05-02/2012
P/12/130

Bydgoszcz, dnia   kwietnia 2012 r.

Pan
Jerzy Kasprzak
Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
w Bydgoszczy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bydgoszczy, zwanej dalej „WSSE”, kontrolę wykonania budżetu państwa w 2011 r. w części 85/04 województwo kujawsko-pomorskie przez dysponenta środków budżetowych trzeciego stopnia.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 23 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosowanie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami działania WSSE w zakresie objętym kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli i wynikające z nich oceny częściowe.

1. NIK pozytywnie ocenia wykonanie planu dochodów budżetowych.

Zrealizowane w 2011 r. dochody budżetowe w kwocie 2.581,9 tys. zł były wyższe o 38,9 tys. zł (1,5%) w porównaniu do planowanej wielkości (2.543,0 tys. zł) i wyższe o 2.336,2 tys. zł od ich wykonania w 2010 r., z powodu realizowania przez WSSE w 2011 r. zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych w ramach świadczonych usług.

Dochody były przekazywane na rachunek budżetu państwa w prawidłowych kwotach i terminach.

---

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

Na dzień 31.12.2011 r. należności wyniosły 192,3 tys. zł, w tym zaległości netto w kwocie 150,2 tys. zł i były wyższe o 454,2 % w porównaniu do ich stanu na dzień 31.12 2010 r. (27,1 tys. zł), co wynikało z uzyskania dochodów z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych.

Kontrola podejmowanych działań wobec dłużników w odniesieniu do 15 najwyższych kwotowo zaległości na łączną kwotę 34,5 tys. zł (65,6% łącznej kwoty zaległości dotyczących umów cywilnoprawnych powstałych w 2011 r.) wykazała, że wszystkie z nich objęte były windykacją.

Umorzenia należności na kwotę 6.047,74 zł wynikały m.in. z umorzeń postępowań dokonanych przez komorników sądowych i naczelników urzędów skarbowych (4.426,55 zł), z powodu niskich kwot wierzytelności z tytułu not odsetkowych, co było zgodne z art. 56 ust. 1 pkt 3 i art. 58 ust. 6 ustawy z dnia 27 września 2009 r. o finansach publicznych².

2. NIK ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie wydatków ze środków budżetowych.

Zrealizowane w 2011 r. wydatki w kwocie 14.903,3 tys. zł były niższe o 10,7 tys. zł (0,07%) w porównaniu do planowanej wielkości (14.914,0 tys. zł) i wyższe o 2.231,7 tys. zł (17,6%) od wykonania w 2010 r. Wydatki majątkowe w kwocie 751,3 tys. zł stanowiły 5,0% ogółu wydatków. WSSE w 2011 r. nie była beneficjentem środków z budżetu Unii Europejskiej.

Zobowiązania ogółem na koniec grudnia 2011 r. wyniosły 847,4 tys. zł (w całości niewymagalne) i dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi oraz wydatków materialnych, których termin płatności przypadał w styczniu 2012 r. W zobowiązaniach nie występowały zobowiązania dotyczące tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń.

Największy udział w strukturze wydatków WSSE miały wydatki na wynagrodzenia w łącznej kwocie 10.857,2 tys. zł (72,9%). Wydatki te nie przekroczyły limitu określonego w planie finansowym.

Uzyskane ze środków rezerwy celowej budżetu państwa środki w kwocie 2.391,5 tys. zł wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem na wydatki rzeczowe i wydatki majątkowe.

Niewykorzystane środki budżetowe w kwocie 10,7 tys. zł wynikały z uzyskania w procedurach przetargowych cen niższych od planowanych i zostały terminowo zwrócone na rachunek bieżący budżetu państwa.

Zrealizowany został obowiązek wynikający z ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych³. WSSE wpisana do rejestru zakładów opieki zdrowotnej prowadzonego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego, korzystała z uprawnienia wynikającego z art. 2 ust. 5 pkt 2 tej ustawy do uiszczenia tylko jednej z opłat abonamentowych za używanie odbiornika radiofonicznego i telewizyjnego, niezależnie od ich ilości, w kwocie zgodnej z rozporządzeniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 6 maja 2010 r.⁴

---

² Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

³ Dz.U. z 2005 r. Nr 85, poz. 728 ze zm.

⁴ Dz.U. Nr 86, poz. 558

Wysokość pogotowia kasowego utrzymywana była w poszczególnych dniach roboczych 2011 r. w kwocie nieprzekraczającej ustalonego limitu.

Kontrola wydatków rzeczowych i majątkowych na łączną kwotę 1.515,2 tys. zł, stanowiącą 10,2% ogółu zrealizowanych wydatków w 2011 r. wykazała, że zrealizowane zostały zgodnie z przeznaczeniem, a objęte kontrolą trzy postępowania w trybie zapytania o cenę i z wolnej ręki (na kwotę 47,1 tys. zł) przeprowadzone były zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁵.

NIK jako nierzetelne zarządzanie środkami na rachunku budżetowym ocenia dokonanie w 46 przypadkach przedterminowych zapłat na łączną kwotę 958.700.67 zł (7,7% ogółu zrealizowanych wydatków w 2011 r.), tj. w czasie od 7 do 92 dni przed wymaganym terminem płatności wynikającym z faktur. W 8 przypadkach wcześniejsza zapłata w łącznej kwocie 522.775,47 zł nastąpiła w grudniu 2011 r., przy wyznaczonych terminach płatności na styczeń 2012 r.

3. W sposób nierzetelny w ewidencji księgowej wykazana została wartość aktywów WSSE, ponieważ nie ujęto w niej gruntu Skarbu Państwa będącego w trwałym zarządzie WSSE (0,50 ha). Tym samym nie została zrealizowana dyspozycja art. 4 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶ (zwanej dalej „UoR”), zgodnie z którą kierownik jednostki budżetowej jest zobowiązany do wyceny aktywów jednostki.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela stanowiska Pana Dyrektora zawartego w wyjaśnieniach z dnia 14.03.2012 r., uzasadniającego nieujęcie w ewidencji księgowej gruntu jako spowodowane nieokreśleniem jego wartości w dokumentach przekazujących tę nieruchomości w trwały zarząd w 1967 r. Zdaniem NIK grunty Skarbu Państwa przekazane w trwały zarząd jednostce budżetowej stanowią jej aktywa i są przez nią kontrolowane w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 12 UoR oraz zaliczane do środków trwałych, stosownie do ich definicji zawartej w art. 3 ust. 1 pkt 15 UoR i § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁷, zwanego dalej „rozporządzeniem MF z dnia 5 lipca 2010 r.”. Wprawdzie do Prezydenta Miasta Bydgoszczy należy wycena gruntu WSSE należącego do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, jednak tego obowiązku nie należy utożsamiać z wyceną aktywów, która należy do obowiązków kierownika jednostki budżetowej.

Wskutek powyższego nie przeprowadzono inwentaryzacji gruntu w drodze weryfikacji wg stanu na dzień 31.12.2011 r. Obowiązek w tym zakresie wynika z art. 26 ust. 1 pkt 3 UoR.

⁵ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

⁶ Dz.U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 ze zm.

⁷ Dz.U.Nr 128, poz. 861 ze zm.

4. Najwyższa Izba Kontroli, w oparciu o wylosowane metodą monetarną MUS, przy zastosowaniu narzędzia informatycznego „Pomocnik Kontrolera PK-5”, 121 dowodów księgowych, pozytywnie opiniuje skuteczność systemu księgowości i kontroli finansowej (zgodność) oraz pozytywnie opiniuje poprawność i rzetelność ksiąg rachunkowych (wiarygodność).

4.1. W zakresie poprawności formalnej (zgodności) dowodów i zapisów księgowych oraz kompletności i poprawności w zakresie kontroli bieżącej i dekretacji w badanej próbie (121 zapisów o wartości 1.515,2 tys. zł, stanowiącej 41,0% wartości populacji do ekstrapolacji wynoszącej 3.693,6 tys. zł) stwierdzono dwa przypadki (na łączną kwotę 9.816,81 zł) błędnego ujęcia wydatku do niewłaściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej. W odniesieniu do kompletności i poprawności formalnej zapisów dowodów w dzienniku/księdze głównej, stwierdzona nieprawidłowość o charakterze systematycznym polegała na występowaniu we wszystkich badanych zapisach księgowych jednej daty, tj. daty księgowania, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 2 UoR, zgodnie z którym zapis księgowy winien zawierać m.in. datę dokonania operacji gospodarczej oraz datę dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu. Powyższe spowodowane było nie eksportowaniem przez użytkowany komputerowy program finansowo-księgowy „Hansa World 6.2.” z modułu ksiąg pomocniczych do ksiąg rachunkowych dat dokonania operacji gospodarczej i dat wystawienia dowodu, jeżeli się różniły. Wyniki przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych wykazały, że błąd systematyczny, jakim był brak powyższych dat w ewidencji księgowej, nie miał wpływu na sprawozdawczość budżetową, ponieważ zdarzenia gospodarcze księgowano w miesiącach w których zachodziły.

4.2. Badana próba nie wykazała nieprawidłowości skutkujących na sprawozdawczość roczną. Najwyższa Izba Kontroli jako nierzetelne ocenia nie ujęcie na pozabilansowym koncie 998 wartości zawartych w styczniu i lutym 2011 r. umów na wyroby i usługi do realizacji w ciągu 2011 r. na łączną kwotę 616.869,64 zł. Wskutek powyższego w miesięcznych sprawozdaniach budżetowych Rb-28 nie wykazywano zaangażowania wydatków budżetowych z tego tytułu.

4.3. W zakresie wiarygodności ksiąg rachunkowych, kontrola transakcji pod kątem prawidłowości: wartości transakcji, okresu księgowania, kont syntetycznych, kont analitycznych w podziałkach klasyfikacji budżetowej nie wykazała nieprawidłowości. Badane transakcje miały miejsce w odpowiednim okresie sprawozdawczym.

5. Pozytywnie ocenia się stosowany system rachunkowości i kontroli wewnętrznej, zgodny z wymogami UoR. NIK zwraca uwagę, że we wprowadzonej w WSSE polityce rachunkowości nie podano terminu przypisywania dowodów księgowych do okresów sprawozdawczych oraz wskazuje, że użytkowany system finansowo-księgowy „Hansa World 6.2.” nie wymuszał automatycznego zamykania miesięcy, co powodowało konieczność „ręcznego” ustawiania parametrów w celu zapewnienia dokonywania zapisów księgowych we właściwych miesiącach sprawozdawczych.

NIK przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia Pana Dyrektora złożone w trybie art. 59 ustawy o NIK o ustaleniu terminu przypisywania dowodów księgowych do okresów sprawozdawczych.

6. NIK pozytywnie opiniuje prawidłowość i rzetelność rocznych sprawozdań budżetowych. Dane wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-23, Rb-27 i Rb-28 oraz Rb-N i Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2011 r. były zgodne z ewidencją księgową. W czasie kontroli dokonana została uzasadniona korekta sprawozdania rocznego Rb-27.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie działań w celu ustalenia wartości gruntu będącego w trwałym zarządzie WSSE, stosownie do dyspozycji art. 4 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
2. Dokonywanie zapłaty za zrealizowane dostawy i usługi w terminach wynikających z faktur i rachunków.
3. Dokonywanie w ewidencji księgowej zapisów zgodnych z wymogiem art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości, tj. zawierających datę dokonania operacji gospodarczej oraz datę dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu.
4. Ujmowanie na pozabilansowym koncie 998 wartości zawieranych umów na wyroby i usługi do realizacji w ciągu roku budżetowego, stosownie do zasad przyjętych w obowiązującej polityce rachunkowości.
5. Dokonanie stosownych modyfikacji użytkowanego systemu finansowo-księgowego „Hansa World 6.2.” w celu automatycznego zamykania miesięcznych księgowi.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Inspektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonaniu wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków ujętych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.